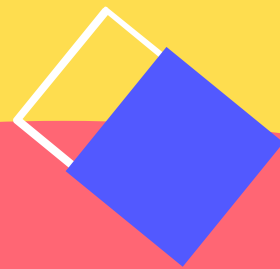
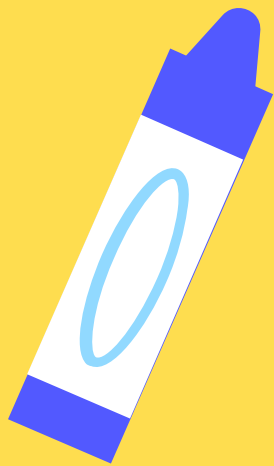

หน่วยที่ 3

การวิเคราะห์รายการค้า

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของรายการค้า
2. ลักษณะของรายการค้า
3. ประเภทของรายการค้า
4. การเรียกซื้อบัญชีตามหมวดบัญชี
5. หลักการวิเคราะห์รายการค้า
6. การวิเคราะห์รายการค้าตามหลักบัญชีคู่

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายของรายการค้าได้ถูกต้อง
2. อธิบายลักษณะของรายการค้าได้ถูกต้อง
3. อธิบายประเภทของรายการค้าได้ถูกต้อง
4. เรียกชื่อบัญชีตามหมวดบัญชีได้ถูกต้อง
5. วิเคราะห์รายการค้าได้ถูกต้อง
6. วิเคราะห์รายการค้าตามหลักบัญชีได้ถูกต้อง

1.ความหมายของรายการค้า

รายการค้า (**Business Transaction**) หมายถึง ข้อมูลที่นักบัญชี นำมาเพื่อ
บันทึกตาม

ลักษณะของธุรกิจหรือเป็นข้อมูลทางธุรกิจ หรือเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่การเริ่มต้นธุรกิจ

2.ลักษณะของรายการค้า

2.1 รายการค้า (Business Transaction)

รายการค้า (**Business Transaction**) ต้องประกอบด้วยบุคคล 2 ฝ่าย คือบุคคลภายในและบุคคลภายนอกกิจการ ต้องมีการโอนเงินหรือสิ่งที่มีมูลค่าเป็นตัวเงินมาใช้ในการกิจการและต้องเป็นรายการค้าที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนั้นๆ

2.2 รายการที่ไม่ใช่รายการค้า (**Non-Business Transaction**) เป็นรายการที่เกิดขึ้นไม่เกี่ยวกับเงินหรือสินทรัพย์ที่มีค่าเป็นตัวเงิน ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องบันทึกบัญชีในสมุดบัญชีของ กิจการรายการที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน แต่ไม่ก่อให้เกิดการโอนเงินหรือสิ่งที่มีมูลค่าเป็นเงินระหว่าง กิจการกับบุคคลภายนอก และไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อฐานะทางการเงินของกิจการ

3.ประเภทของรายการค้า แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

3.1 รายการค้าภายนอก คือ รายการค้าของกิจการที่เกิดขึ้นกับบุคคลภายนอกหรือกิจการภายนอก

3.2 รายการค้าภายใน คือ รายการค้าของกิจการที่เกิดขึ้นภายในกิจการไม่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกหรือกิจการภายนอก

4.การเรียกซื้อบัญชีตามหมวดบัญชี

การเรียกซื้อบัญชี พิจารณาจากรายการค่าที่เกิดขึ้นว่าเกิดหมวดบัญชีใดและในหมวดบัญชานั้นมีชื่อทางการบัญชีที่กำหนดไว้อย่างไร การตั้งชื่อบัญชี จะเกิดเมื่อทำการวิเคราะห์รายการค้า ผู้ทำบัญชี จะเรียกซื้อบัญชีจากการตั้งชื่อบัญชี และนำชื่อบัญชีที่เกิดขึ้นมาใช้สำหรับการบันทึกบัญชีการเรียกซื้อบัญชีจะแบ่งตามหมวดบัญชี

การเรียกซื้อบัญชี แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

4.1 บัญชีประเภทสินทรัพย์

4.2 บัญชีประเภทหนี้สิน (Liabilities)

4.3 บัญชีประเภทส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน) (Owner's Equity)

4.3.1 ลักษณะของบัญชีทุน

4.3.2 ลักษณะของบัญชีรายได้

5. หลักการวิเคราะห์รายการค้า

5.1 ความหมายของการวิเคราะห์รายการค้า (Business Transaction Analysis)

การวิเคราะห์รายการค้า หมายถึง การนำรายการค้าที่เกิดขึ้นมาพิจารณาถึงผลกระทบต่อสินทรัพย์ หนี้สิน หรือส่วนของเจ้าของ (ทุน) ว่าเพิ่มขึ้นหรือลดอย่างไร การวิเคราะห์รายการค้า นำหลักสมการบัญชี คือ $\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของเจ้าของ (ทุน)}$ มาใช้ เพื่อนำไปสู่การบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชีได้ถูกต้อง

5.2 หลักการวิเคราะห์รายการค้า

5.2.1 รายการค้าที่นำมาวิเคราะห์ และบันทึกบัญชีนั้นจะต้องเป็นรายการค้าที่เกี่ยวข้องกับกิจการ

5.2.2 การวิเคราะห์รายการค้า โดยใช้หลักสมการบัญชี เกิดเป็นความสัมพันธ์ระหว่างหมวดบัญชี

6.การวิเคราะห์รายการค้าตามหลักบัญชีคู่ (Diuble – Entry)

หลักบัญชี คือ เมื่อทำการวิเคราะห์รายการค้าของกิจการ ที่เกิดขึ้นเรียบร้อยแล้ว จะนำไปบันทึกบัญชี ซึ่งการบันทึกบัญชีนั้นใช้หลักบัญชีคู่ คือ

6.1 ต้องมีการบันทึกบัญชีด้านเดบิต

- 1) การบันทึกบัญชีด้านเดบิต
- 2) การบันทึกบัญชีด้านเครดิต

6.2 ผลรวมของจำนวนเงินของทั้ง 2 ด้าน ต้องเท่ากัน คือ ผลรวมของจำนวนเงินด้านเดบิต ต้องเท่ากับ ผลรวมของจำนวนเงินด้านเครดิต เสมอ

END